

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos XCIV. — Izdan in razposlan dne 24. septembra 1903.

Vsebina: (Št. 191—194.) 191. Razglas, da se dopolnjuje spisek držav, ki so pristopile bruseljskemu dogovoru o cukru z dne 5. marca 1902. l. — 192. Dopustilnica za lokalno železnico od Rossbacha do državne meje v smeri proti Adorfu. — 193. Ukaz o postavku tare za kavo, sirovo, v balah, obstoječih iz zunanje močne vreče iz jute in dveh notranjih lahkih vreč iz ličja. — 194. Ukaz o uradnem poslovanju okrajnega glavarja v Jičinu.

191.

Razglas ministrstev za finance in trgovino z dne 12. septembra 1903. l.,

da se dopolnjuje spisek držav, ki so pristopile bruseljskemu dogovoru o cukru z dne 5. marca 1902. l.

Oziraje se na člen 9 bruseljskega dogovora o cukru z dne 5. marca 1902. l. (drž. zak. št. 25 iz l. 1903.) se razglašča, da sta pristopili temu dogovoru s 1. dnem septembra Velika vojvodina Luksemburška in Peruansko.

Po tem je v ministrstvenem ukazu z dne 26. avgusta 1903. l. (drž. zak. št. 173) (opomnja spodaj k §. 6) obseženi spisek držav, ki so pristopile bruseljski pogodbi, primerno popolniti.

Böhm s. r.

Call s. r.

192.

Dopustilnica z dne 18. septembra 1903. l.

za lokalno železnico od Rossbacha do državne meje v smeri proti Adorfu.

Na podstavi Najvišjega pooblastila dodeljujem v porazumu z udeleženi ministristvi delniški družbi

„Lokalna železnica Aš—Rossbach“ po pogojih in načinih, določenih v nastopnem, po zmislu določil zakona o dopuščanju železnic z dne 14. septembra 1854. l. (drž. zak. št. 238) in pa zakonov z dne 31. decembra 1894. l. (drž. zak. št. 2 iz l. 1895.), in z dne 21. decembra 1898. l. (drž. zak. št. 233) zaproseno dopustilo za gradnjo in obrat lokomotivne železnice, katero bo napraviti kot lokalno železnico s pravilnim tirom od mesta, ležečega blizu družbene postaje Rossbach do državne meje v smeri proti Adorfu.

§. 1.

Gledé stika dopuščene železnične proge s saksonsko železnično mrežo ter gledé obratne službe na stičnih kosih naj veljajo določila med Avstrijsko-Ogrskim in Saksonskim sklenjene državne pogodbe z dne 27. novembra 1898. l. (drž. zak. št. 31 iz l. 1899.) in družba je dolžna, se pokoriti tem določilom in dolžnostim, ki ji nastanejo iz nje.

§. 2.

Za železnico, ki je predmet te dopustilnice, uživa družba v členu V. zakona z dne 31. decembra 1894. l. (drž. zak. št. 2. iz l. 1895.) omenjene ugodnosti.

§. 3.

Za dopuščeno železnico od Rossbacha do državne meje in za nadaljevalni kos, ki se naprav

na saksonskem ozemlju, dodeljuje država za dobo od časa, ko se začne obrat, do preteka 76. leta dopustilnega trajanja poroštvo letnega čistega donosa v višini potrebščine, ne presegajoče največjega zneska 91.800 K za štiri odstotno obrestovanje in razdolžno kvoto prednostnega zajma, katerega bo vzprejeti zastran nabave novcev in razdolžiti v zgoranjem času, in čigar nominalni znesek določi svoječasno državna uprava in to tako, da dopolni primanjkljaj državna uprava, če bi letni čisti donos obeh v uvodu imenovanih železničnih kosov ne dosegel zneska, za katerega velja poroštvo.

§. 4.

Od letnega, po §. 3. s poroštvom zagotavljenega čistega donosa je v odplačilo prednostnega zajma, ki se vzprejme, porabiti tisti znesek, ki ga določi državna uprava po razdolžnem črtežu, katerega odobri ona.

§. 5.

Doplačilo prevzetega poroštva mora državna uprava opraviti zadnji čas tri mesece po predložitvi dokumentiranega letnega računa potem, ko je bil ta račun pregledan.

Erar bo pa za pogojeno obrestovanje in za poročno razdolžbo zajma ob dogovorjenih rokih dospelosti po meri potrebščine, izpravljene na podstavi proračuna o donosu, toda pridrževaje si obracun na podstavi letnega računa, dajal delna plačila tudi poprej, ako vloži družba dotično prošnjo šest tednov poprej, nego izteče rok.

Ako bi se pokazalo po dokončni ustanovitvi letnega računa, ki ga bo predložiti kolikor moči v treh mesecih po preteku obratnega leta, da so bila predplačila odmerjena previsoko, naj družba precej vrne dobljeni presežek prištevši šest odstotkov obresti.

Doplačilo se mora zahtevati od države zadnji čas v letu dni po preteku dotičnega obratnega leta, ker bi sicer nehala pravica do njega.

§. 6.

Z zneskom, ki ga bo plačevala državna uprava vsled prevzetega poroštva, je ravnati zgolj tako, kakor s predplačilom, ki daje obresti po štiri od sto na leto.

Kadar preseže čisti donos v §. 3 imenovanih železnic zagotovljeno letno vsoto, tedaj se bo moral dotični prebitek precej odpraviti na državno upravo v povračilo danega predplačila z obrestmi vred tako dolgo, dokler se ta ne odplača popolnoma.

Pri tem je opravljati dospele obresti, preden se vrnejo predplačila.

Terjatve države iz takih predplačil ali obresti, ki še niso bile plačane ob času, ko mine dopustilo ali ko odkupi železnico država, je opraviti iz še ostajajoče imovine podjetja, h kateri spada zlasti tudi odškodnina, ki se plača za odkup (§. 18).

§. 7.

Kaki stroški za beležbo efektov na domačih in unanjih borzah, kake kuponske kolkovnine in davki, ki jih bo moralo plačevati podjetje po preteku davka prostih let, se smejo postavljati v obratni račun za razhodek.

Isto velja tudi o kakih upravnih prispevkih, ki jih bo plačevati za prednostni zajem, ki se vzprejme, in pa o kakih povračilih za davke in pristojbine, ki jih bo opravljati posojajočemu finančnemu zavodu.

Za državna doplačila ne bo plačevalo podjetje nikakega davka.

§. 8.

Gradnjo dopuščene železnice je dokončati najdalje v dveh letih, računaje od današnjega dne. Dodelano železnico je takoj izročiti javnemu prometu ter vzdrževati po nji obrat nepretrgoma ves čas, dokler bo trajalo dopustilo.

Da se bo držala gorenjega roka za gradnjo, in pa da izvrši in opremi železnico, kakor zahteva dopustilo, mora dati družba na zahtevo državne uprave zagotovilo, položivši primerno varščino v vrednostnih papirjih, v katerih se smejo nalagati novci varovancev.

Ako se ne bi izpolnjevale zgoranje dolžnosti po krivdi družbe, se sme izreči, da je zapala ta varščina.

§. 9.

Da izdela dopuščeno železnico, se dodeljuje družbi pravica razlastitve po določilih dotičnih zakonitih predpisov.

Ista pravica se dodeljuje družbi tudi zastran tistih dovlačnic, ki bi se morda naredile in o katerih bi državna uprava spoznala, da je njih naprava v javni koristi.

§. 10.

Družbi se je ob gradnji in obratu dopuščene železnice držati tega, kar ustanavlja ta dopustilnica, potem dopustilnih pogojev, postavljenih po ministrstvu za železnice, nadalje ukazil, ki se dadó v tem oziru, pa tudi tega, kar velevajo semkaj mereči zakoni in ukazi, zlasti zakon o dopuščanju železnic z dne 14. septembra 1854. l. (drž. zak. št. 238) in pa obratni red za železnice z dne 16. novembra 1851. l. (drž. zak. št. 1 iz l. 1852.), potem zakoni in ukazi, ki se morda dadó v bodoče.

Kar se tiče obrata, se odpuščajo varnostne naredbe in prometni predpisi, obseženi v redu za obrat železnic in v dotičnih dodatnih določilih, toliko, kolikor se bo to z ozirom na posebne prometne in obratne razmere dopuščene železnice in sosebeno na zmanjšano vozno brzino zdelo dopustno ministrstvu za železnice, in na to stran bodo veljali dotični posebni obratni predpisi, ki jih izdá ministrstvo za železnice.

§. 11.

Gradnja dopuščene železnice se izvrši po ukazih, ki jih za to izda ministrstvo za železnice, pod neposrednjim vodstvom in nadzorom ministrstva za železnice, oziroma organa, ki ga ono odpošlje v to.

Gradnjo in dostavke je po podrobnem projektu in proračunu stroškov, ki se sestavi pod primernim vplivom državnih organov, oddati pod neposrednjo ingerencijo vlade in kolikor moči po pogojih, navadnih pri gradnji državnih železnic.

Dela za gradnjo je oddati ločeno od nabave novcev.

§. 12.

Družbi se daje pravica po pogojih, ki jih ustanovi državna uprava, vzprejeti prednostni zajem, ki se eventualno razloži v delne zadolžnice in se obrestuje s štirimi odstotki in vrne v 76 letih v nominalnem znesku (§. 3), ki ga določi državna uprava.

Znesek resnične in pa nominalne napravne glavnice potrebuje odobrila državne uprave.

Pri tem veljaj to načelo, da se ne smejo v račun postavljati nikakršni drugi stroški razen stroškov za sestavo projekta, za gradnjo in opravo železnice, všteti nabavo vozil z odobrilo državne uprave res uporabljenih in prav izkazanih, in pa razen zneska za dobavo gradivne zaloge in blagajniških dotacij, katerega ustanovi državna uprava, prištevti interkalarnе obresti in razdolžne kvote, ki so bile med grajenjem res izplačane, in kar je res bilo kurzne izgube ob dobavi glavnice.

Ako bi bilo po popolni porabi prve napravne glavnice treba še drugih novih stavb, ali ako bi bilo treba pomnožiti obratne naprave, se smejo dotični stroški prišteti napravni glavnici, če je državna uprava privolila v namerjane nove stavbe ali v pomnožbo obratnih naprav, in se stroški izkažejo, kakor gré.

Obrazci prednostnih obligacij, ki se eventualno izdadó, potrebujejo odobrila državne uprave.

§. 13.

Vojaščina se mora prevažati po znižanih tarifnih cenah. Za uporabljanje vojaške tarife, odpravljaje osebe in reči se bo v tem oziru in pa gledé polajšil potujočim vojaškim osebam ravnati po določilih, ki bodo veljala vsak čas pri avstrijskih državnih železnicah.

Ta določila se uporabljajo tudi na deželno brambo in na črno vojsko obéh državnih polovic, na tirolske deželne strelce in na orožništvo, in to ne samo ob potovanju na račun državne blagajnice, ampak tudi, kadar potujejo te osebe službeno na svoj račun na orožne vaje in prigledne zbore.

Družba je dolžna, pristopiti k dogovoru, sklenjenemu med avstrijskimi železniškimi družbami zastran nabave in imetja opravnih reči za prevažanje vojakov in pa zastran vzajemnega pripomaganja z osebjem in z vozili za večje vojaške prevoze, nadalje pristopiti k vsakikrat veljajočim predpisom o železništvu za čas vojske in pa k dodatnemu dogovoru, ki je obveljal 1. dne junija 1871. l. o prevozu takih bolnikov in ranjencev, katere je na račun vojaške blagajnice prevažati ležeče.

Vsakikrat veljajoči predpis za vojaški prevoz po železnicah, potem vsakikrat veljajoči predpisi o železništvu za čas vojske zadobé za družbo moč in veljavo z dnem, katerega se prične po dopuščeni

železnici obrat. Predpisi omenjene vrste, ki se izdadó šele po tem času, pa se ne objavijo v državnem zakoniku, zadobé za družbo veljavnost tedaj, kadar se ji priznanijo uradoma.

Te dolžnosti ima družba samo v toliko, kolikor se zdi njih izpolnjevanje izvršljivo z ozirom na sekundarni značaj te proge in na olajšila, vsled tega dodeljena gledé naprave in opreme.

Družba je dolžna, oddajaje službe se ozirati v zmislu zakona z dne 19. aprila 1872. l. (drž. zak. št. 60) na doslužene podčastnike iz vojske, vojne marine in deželne brambe.

§. 14.

Za prevažanje civilnih stražnih čet (varnostne straže, finančne straže i. e.) je slično uporabljati znižane tarifne postavke, ki veljajo za prevažanje vojakov.

§. 15.

Obrat železnice, ki je predmet te dopustilnice, ter nadaljevalnega kosa v Adorf, ležečega na saksonskem ozemlju, bo vodila na račun družbe država, in družba bo morala upravi državnih železnic povrniti stroške, ki ji res nastanejo po tem obratovanju ali kateri se ustanové eventualno poprek. Načini, kako je voditi ta obrat, se uravnajo z obratno pogodbo, ki se sklene med državno upravo in družbo.

Pri tem se državni upravi pridržuje, po svojem izprevidu urejati obrat, ustanavljati tarife za prevažanje oseb in blaga, kakor tudi razredbo blaga in vsa postranska določila, ki se tičejo prevažanja tovorov, potem ustanavljati vse oprave železniškega podjetja za javne službene stroke, sosebno na korist poštne uprave in državnega telegrafskega zavoda, oziraje se vsak čas na obstoječe prometne potrebe, in to tako dolgo, dokler se bo res zahtevalo državno poroštvo ali se ne vrnejo poroštvena predplačila, ki jih dá država.

Po preteku tega časa se je gledé dopuščene železnice družbi ravnati po postavljenih obratnih pogojih.

§. 16.

Družba ima dolžnost, po pogojih in pridržkih, navedenih v členu XII. zakona z dne 31. de-

cembra 1894. l. (drž. zak. št. 2 iz l. 1895.), državni upravi na njeno zahtevanje vsakokrat dopuščati skupno porabo železnice za promet med že obstoječimi železnicami ali pa takimi, ki se še napravijo in bodo v državnem obratu, in to takó, da bo imela državna uprava pravico, prosto določevaje tarife, za primerno odškodnino odpravljati ali dajati odpravljati cele vlake ali posamezne vozove po skupno porabljeni železnici ali posameznih njenih kosih.

§. 17.

Dopustilna doba in ž njo vred v §. 9, lit. b) zakona o dopuščanju železnic izrečena obramba zoper napravo novih železnic se določa na 90 let, računaje od današnjega dne, ter mine po izteku tega roka.

Državna uprava sme izreči, da je izgubilo dopustilo moč tudi pred iztekom gorenjega roka, ako se ne bi izpolnile dolžnosti, v §. 8 ustanovljene o dovršitvi gradnje in pa o začetku obrata po taki krivdi družbe, ki bi se ne mogla opravičiti v zmislu §. 11, zakona o dopuščanju železnic.

§. 18.

Državna uprava si pridržuje pravico, da sme dopuščeno železnico od Rossbacha do državne meje vsak čas odkupiti po nastopnih določilih in pri tem hkratu, ako bi se dotlej kraljeva saksonska vlada ne poslužila pravice odkupa, pridržane ji po dopustilu gledé nadaljevalnega kosa do Adorfa, ležečega na saksonskem ozemlju, stopiti kakor pravni naslednik v pravice in obveznosti družbe gledé tega nadaljevalnega kosa.

1. Odškodnina, ki jo je dati, če se železnica odkupi, bodi v tem, da država namesto družbe prevzame, da sama plača v §. 12 oznamenjeni prednostni zajem v ob času odkupa še ne razdolženem znesku.

2. Plačavši v št. 1 predpisano odškodnino, pride država po odkupu dopuščene železnice in z dnem tega odkupa brez daljnjé odplate v bremen čisto, oziroma samo s še ne poplačanim ostankom po odobrili državne uprave vzprejetega zajma obremenjeno last in v užitek dopuščene železnice z vsemi dotičnimi rečmi, naj bodo premične ali nepremične, vštévši tudi vozila, gradivne zaloge in blagajnične zaloge, kake dovlačnice, ki so last družbe, in

družbina postranska opravila, in pa iz napravne glavnice narejene obratne in glavnične reserve, kolikor niso le-te že bile porabljene namenu primerno z odobrilom državne uprave.

3. Sklep državne uprave o izvrševanju pravice državnega odkupa se v obliki-izjave priobči železniškemu podjetju.

V tej izjavi se določi:

- a) čas, od katerega se opravi odkup;
- b) železniško podjetje, ki je predmet odkupa, in drugi imovinski predmeti, kateri morajo biti si kot pritiklina železniškega podjetja, bodi si v poplačilo državnih terjatev iz poroštvenega razmerja ali iz drugih pravnih naslovov preiti na državo;
- c) znesek odkupnine, ki jo plača država železniškemu podjetju (št. 1).

4. Državna uprava si pridržuje pravico, vročivši odkupno izjavo ob enem postaviti posebnega komisarja, ki naj pazi na to, da se stanje imovine od tega časa počenši ne izpremeni na škodo državi.

Vsaka oddaja ali obrememba nepremičnih imovinskih predmetov, navedenih v odkupni izjavi, potrebuje od časa odkupne izjave pritrditve posebnega komisarja.

Isto velja o vsakem prevzetju novih dolžnosti, ki segajo čez mejo rednega opravnega obrata ali povzročujejo trajno obremenitev.

5. Družba je dolžna poskrbeti za to, da bo mogla državna uprava dne, ki je ustanovljen za odkup, prevzeti fizično posest vseh v odkupni izjavi navedenih imovinskih predmetov.

Ako bi družba ne izpolnila té dolžnosti, ima državna uprava pravico, tudi brez privolitve družbe in brez sodnega posredovanja v fizično posest prevzeti ozamenjene imovinske predmete.

Počenši s časom odkupa se bo odkupljena železnica obratovala za račun države, in potemtakem so vsi obratni dohodki na korist, vsi obratni stroški pa na škodo državi.

Čisti doneski, ki se pokažejo po obračunu do časa odkupa, ostanejo železniškemu podjetju, ki pa mora samo poravnati vse iz gradnje in obrata železnice do zgoranjega časa nastale obračunske dolžnosti in drugačne dolgove.

6. Vlada si pridržuje pravico, da na podstavi odkupne izjave (št. 3) vknjiži državno lastninsko pravico na vseh nepremičnih imovinskih predmetih, ki preidejo vsled odkupa na državo.

Družba je dolžna, dati na zahtevanje državni upravi na razpolago pravne listine, katere bi bile v ta namen morda še potrebne z njene strani.

§. 19.

Ko mine dopustilo in tistega dne, katerega mine, preide brezodplatno na državo neobremenjena lastnina in užitek dopuščene železnice in vse premične in nepremične pritikline, vštévši vozila, gradivne zaloge in blagajnične zaloge, kake dovlačnice, ki so last družbe, in družbina postranska opravila in pa iz napravne glavnice narejene obratne in glavnične reserve v obsegu, povedanem v §. 18, št. 2.

Ko mine to dopustilo, in pa tudi, ko se odkupi železnica (§. 18), obdrži družba last pričuvnega zaklada, napravljenega iz lastnih donosov podjetja, in pa kar bi imela po obračunih terjati, potem tudi last posebnih naprav in poslopij, narejenih in pridobljenih iz lastne imovine, katere si je družba zgradila ali pridobila sama po pooblastilu državne uprave z izrečnim pristavkom, da té reči niso pritiklina železnice.

§. 20.

Ako bi se poleg vsega poprednjega svarila večkrat prelomile ali opustile v dopustilnici, v dopustilnih pogojih ali v zakonih naložene dolžnosti, se pridržuje državni upravi nadalje pravica, poprijeti se zakonom primernih naredeb ter po okolnostih izreči, da je dopustilo izgubilo moč še pred iztekom dopustilne dobe.

Wittek s. r.

193.**Ukaz ministrstev za finance in trgovino z dne 21. septembra 1903. l.**

o postavku tare za kavo, sirovo, v balah, obstoječih iz zunanje močne vreče iz jute in dveh notranjih lahkih vreč iz ličja.

Oziraje se na ukaz z dne 15. julija 1894. l. (drž. zak. št. 151) se v porazumu z udeleženima kraljevima ogrskima ministrstvom ustanavlja postavka tare za kavo, sirovo, t. št. 2 a) v balah, obstoječih iz zunanje močne vreče iz jute in dveh notranjih lahkih vreč iz ličja, z 2% kosmate teže.

Ta ukaz stopi takoj v moč.

Böhm s. r.

Call s. r.

194.**Ukaz ministrstva za notranje stvari z dne 22. septembra 1903. l.**

o uradnem poslovanju okrajnega glavarja v Jičinu.

Vsled ustanovitve okrajnega glavarstva v Neupaku (Razglas ministrstva za notranje stvari z dne 2. septembra 1903. l. [drž. zak. št. 181]) se izpreminjuje §. 2, točka 7, ukaza ministrstva za notranje stvari z dne 31. julija 1868. l. (drž. zak. št. 114) o prenosu oskrbovanja namestništvenih poslov v imenu cesarskega namestnika več okrajnim glavarstvom na Češkem, ukazuje, da se razširjeno uradno poslovanje okrajnega glavarja v Jičinu raztezaj v bodoče na okrajna glavarstva, Semil, Novi Bydžov, Hohenelbe, Starkenbach, Trutnov in Neupaka.

Koerber s. r.